



Europska
komisija

DOKUMENT ZA RAZMATRANJE PREMA ODRŽIVOJ EUROPI DO 2030.

Europa ima dobar početni položaj i postiže pozitivne rezultate u području održivog razvoja, ali ne može ignorirati izazove održivosti na globalnoj razini. EU ima dobre izgleda da postane svjetski predvodnik u prijelazu na održivost koji sudjeluje u postavljanju globalnih standarda i zbog svoje početne prednosti ostvaruje društvene i gospodarske koristi. Komisija danas predstavlja scenarije u kojima izlaže kako EU i njegove države članice mogu biti predvodnici u prijelazu na održivost za dobrobit svih i kako Europa može poduzeti daljnje mjere u skladu s ciljevima održivog razvoja Ujedinjenih naroda do 2030.

GDJE SMO SADA

Od početka mandata Junckerove Komisije u 2014. mnogo je toga postignuto: prioriteta održivog razvoja dio su ključnih međusektorskih programa te sektorskih politika i inicijativa. EU je bio predvodnik u donošenju Programa Ujedinjenih naroda za održivi razvoj do 2030. i njegovih ciljeva održivog razvoja, a EU i njegove države članice među najuspješnijima su u svijetu u ostvarivanju ciljeva održivog razvoja.



U usporedbi s ostatkom svijeta, sedam država članica EU-27 među **10 je vodećih** na svjetskoj ljestvici indeksa ciljeva održivog razvoja, a sve države članice EU-27 među **vodećih su 50** (od 156 ocijenjenih zemalja).



Države članice EU-27 bilježe **najbolji prosječni rezultat za cilj održivog razvoja br. 1** (Iskorijeniti svaki oblik siromaštva).



Države članice EU-27 bilježe **drugi najbolji prosječni rezultat za cilj održivog razvoja br. 3** (Osigurati zdrav život i promicati dobrobit za sve bez obzira na dobnu skupinu).



Države članice EU-27 bilježe najslabiji prosječni rezultat za **cilj održivog razvoja br. 12** (Osigurati održivu potrošnju i proizvodnju) i **cilj održivog razvoja br. 14** (Održiv razvoj uz očuvanje i održivo iskorištavanje oceana, mora i morskih resursa).



Postoje **znatne razlike među državama članicama u postizanju cilja održivog razvoja br. 10** (Smanjiti nejednakost unutar svake države i među državama).



Tijekom proteklih pet godina EU je **dobro napredovao** u ostvarivanju gotovo svih ciljeva održivog razvoja.



10

umjeren otklon



9

umjeren napredak



4

znatan napredak

PREDSTOJEĆI IZAZOVI I MOGUĆNOSTI

Brojne izazove potrebno je hitno riješiti, a novi izazovi ugrožavaju gospodarski prosperitet, društvo i okoliš. Kako bismo osigurali bolju budućnost za sve, potreban nam je novi oblik održivog gospodarskog rasta:



OD LINEARNOG PREMA KRUŽNOM GOSPODARSTVU

Današnja potrošačka kultura doprinosi iscrpljivanju našeg prirodnog kapitala te opterećuje klimu. **Danas čovječanstvo iskorištava resurse u vrijednosti 1,7 planeta Zemlje.** Komisija u okviru svojeg Akcijskog plana za kružno gospodarstvo i Strategije za biogospodarstvo usmjerava prijelaz EU-a na kružno gospodarstvo.

Kružno gospodarstvo ima potencijal za sljedeće:

- stvaranje neto ekonomske koristi od 1,8 bilijuna eura do 2030.
- otvaranje više od milijun novih radnih mjesta u EU-u do 2030.
- smanjenje emisija stakleničkih plinova.



ODRŽIVOST OD POLJA DO STOLA

Proizvodnja hrane i dalje opterećuje okoliš, a 20 % naše hrane se baci. U poljoprivredi EU-a postignut je stvaran napredak u području klime i okoliša te je od 1990. smanjena emisija stakleničkih plinova za 20 %, a razina nitrata u rijekama za 17,7 %. No potrebno je učiniti još mnogo toga u cijelom prehrambenom lancu.

U okviru svjetskog prehrambenog i poljoprivrednog sustava moglo bi se:

- stvoriti novu gospodarsku vrijednost veću od 1,8 bilijuna eura do 2030.
- otvoriti 200 milijuna radnih mjesta do 2050.
- isporučiti hranjivu hranu za rastuće svjetsko stanovništvo
- omogućiti veće prihode, pomoći u obnovi prirodnih resursa
- smanjiti emisije stakleničkih plinova i povećati otpornost na klimatske rizike



ENERGIJA, ZGRADE I MOBILNOST OTPORNI NA BUDUĆE PROMJENE

U tom je segmentu EU jedan od svjetskih predvodnika, ali potrebno je više promicati obnovljive izvore energije, energetske učinkovite zgrade i klimatski neutralan promet. Zgrade su, primjerice, odgovorne za oko 40 % potrošnje energije, a promet za 27 % emisija stakleničkih plinova u Europi.

Čista energija prilika je za zapošljavanje i rast:

- mobilizacijom javnih i privatnih ulaganja do 2030. može se otvoriti 900 000 radnih mjesta u području tehnologija obnovljive energije
- EU može uštedjeti 300 milijardi eura godišnje smanjenjem svoje ovisnosti o fosilnim gorivima



OSIGURATI SOCIJALNO PRAVEDNU TRANZICIJU

Tehnološke, strukturne i demografske promjene u sve povezanijem svijetu mijenjaju prirodu rada. U skladu s modelom socijalne skrbi u EU-u nitko ne smije biti zapostavljen u prelasku na održivo gospodarstvo.

Socijalna ulaganja moraju i dalje biti glavni prioritet u sljedećim područjima:

- obrazovanje, osposobljavanje i cjeloživotno učenje
- radni uvjeti
- zdravstvena zaštita i dugotrajna skrb
- socijalna uključenost i prava manjina
- rodna ravnopravnost
- ruralni razvoj

KAKO TO OSTVARITI

Ključni čimbenici za prijelaz prema održivoj Europi do 2030. su sljedeći:

- obrazovanje, osposobljavanje, znanost, tehnologija, istraživanje, inovacije i digitalizacija. Primjerice, umjetna inteligencija može znatno povećati produktivnost u mnogim područjima, od zdravstvene skrbi do učinkovitije poljoprivredne proizvodnje.
- **Financije, određivanje cijena, oporezivanje i tržišno natjecanje:** Planom ulaganja za Europu može se mobilizirati dio resursa potreban za održiv prijelaz, a akcijski plan o održivom financiranju bit će važan čimbenik prijelaza financijskog sustava na održivost. Porezni sustavi i određivanje cijena moraju biti postavljeni tako da odražavaju prave ekološke i društvene troškove proizvodnje te moraju osigurati da održivi proizvodi i usluge postanu najpristupačniji.
- Korporativna društvena odgovornost: Stvaranjem društveno i ekološki odgovornih poduzeća mogu se ostvariti rast i dobit koji su održiviji, otvoriti nove tržišne mogućnosti i stvoriti dugoročna vrijednost za dioničare.
- **Otvorena trgovina utemeljena na pravilima:** Promicanjem međunarodnih propisa i globalnih standarda koji su u skladu s ciljevima održivog razvoja i osiguravanjem da trgovina koristi svima možemo pomoći u stvaranju održive Europe u održivom svijetu.
- Upravljanje i usklađenost politika: Vladavina prava, demokracija i temeljna prava; mir, pravosuđe i snažne institucije; načela dobrog upravljanja i bolje regulative temelji su za daljnju nadogradnju. Moraju se uključiti svi sudionici – pojedinci, poduzeća, civilno društvo i javni sektor.
- EU kao globalni predvodnik: Kao najuspješniji mirovni projekt na svijetu i izvor najcjelovitijih održivih rješenja, EU ima potrebnu vjerodostojnost i praktična rješenja potrebna za održivi rast.

DALJNI KORACI

U okviru šireg promišljanja potaknutog Bijelom knjigom o budućnosti Europe iz ožujka 2017., Komisija iznosi tri scenarija za poticanje rasprave o budućnosti o najboljim mjerama za postizanje ciljeva održivog razvoja.

1

Scenarij 1. **Sveobuhvatna strategija EU-a za ciljeve održivog razvoja**

Mjere koje su poduzeli EU i njegove države članice učinkovito bi se koordinirale i pratile s pomoću konkretnih i vremenski ograničenih ciljeva za 2030.

2

Scenarij 2. **Daljnje uključivanje ciljeva održivog razvoja u sve relevantne politike EU-a**

Komisija će odluke u području politika i dalje donositi vodeći se ciljevima održivog razvoja, ali se pritom državama članicama neće nametnuti kolektivno ostvarivanje ciljeva održivog razvoja u EU-a.

3

Scenarij 3. **Stavljanje većeg naglaska na vanjsko djelovanje**

S obzirom na to da je EU već predvodnik, mogao bi se više usmjeriti na pomaganje ostatku svijeta uz istodobno uvođenje poboljšanja na razini EU-a.

KRONOLOGIJA:

- travanj 2019.:**  **8.4.** samit na visokoj razini u organizaciji Europskog centra za političke strategije „Održiva Europa do 2030.: Od ciljeva do ostvarenja”
- svibanj 2019.:**  **23.5.–26.5.** izbori za **Europski parlament**
- lipanj 2019.:**  strateški program EU-a za razdoblje 2019.–2024.
- srpanj 2019.:**  **9.7.–18.7.** politički forum na visokoj razini o održivom razvoju
- ljetno 2019.:
određivanje prioriteta sljedeće Europske komisije
- rujan 2019.:**  **24.9.–25.9.** politički forum UN-a na visokoj razini o održivom razvoju

